

Ганзицька Тетяна Сергіївна

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ПЕРСОНАЛУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

У сучасних дослідженнях різних поліцейських структур давно обговорюється питання: як повинна працювати поліція, щоб відповідати вимогам, що висуваються до неї сучасним суспільством? Проблема розроблення єдиних стандартів підготовки поліцейських виникла порівняно недавно. Необхідність появи єдиних міжнародних стандартів зумовлена, насамперед, зростанням транснаціональної злочинності, істотними розходженнями в національних системах підготовки поліцейських кадрів, що значно ускладнює міжнародне співробітництво в цій галузі, а також проблемою забезпечення прав людини в діяльності поліції.

На думку Карло К'яромонте, радника по програмах Департаменту із проблем злочинності Ради Європи, аналіз точок зору експертів і учасників семінарів, організованих управлінням із судово-правових питань Ради Європи дає підставу зробити висновок про те, що існують юридичні цінності й принципи, що стосуються діяльності поліції, застосовність яких має універсальний характер. Ці принципи, зокрема, пов'язані з концепціями поліцейської етики, відповідальністю офіцерів поліції перед населенням і міжнародним поліцейським співробітництвом. На думку К'яромонте, розроблені загальні юридичні принципи роботи поліції в країнах-членах Ради Європи стануть невід'ємною частиною основних програм підготовки поліцейських кадрів [2].

Міжнародні стандарти підготовки поліцейських за їхньою спрямованістю можна розділити на дві основні групи: професійні стандарти й стандарти в галузі забезпечення прав людини. Професійні стандарти націлені на підвищення ефективності професійної підготовки поліцейських для вдосконалення засобів і методів боротьби зі злочинністю, створення основи для роботи в умовах інтенсивного розвитку міжнародного співробітництва по боротьбі зі злочинністю. Стандарти в галузі забезпечення прав людини націлені на забезпечення розуміння й дотримання усіма співробітниками поліції прав і основних свобод людини.

Також міжнародні стандарти підготовки поліцейських кадрів можна підрозділити на стандарти загальні – для усіх правоохоронних органів і безпосередньо дотичні поліції, що мають обов'язковий або рекомендаційний характер, універсальні й регіональні. Міжнародні універсальні стандарти розробляються в рамках Організації Об'єднаних Націй та інших міжнародних

організацій. Регіональні стандарти приймаються в рамках регіональних міжнародних організацій, таких як Рада Європи, і розраховані на чітко регіональне застосування.

Професійні стандарти підготовки поліцейських кадрів поки перебувають у стадії обговорення й розроблення. Умови сучасного життя, крім традиційних вимог до знань, умінь, фізичної та бойової підготовки, висувають нові обов'язкові вимоги до сучасних поліцейських, такі як володіння комунікативними здібностями й знання іноземних мов [3, с. 26].

При розробленні єдиних професійних стандартів варто враховувати сформовані історично традиції організації поліцейських служб і системи підготовки поліцейських кадрів, особливості економічної й соціальної ситуації в кожній країні. Якщо на ці моменти не зважати, існує можливість перетворення стандартів на фіктивну декларацію, яка не зможе бути застосовна на практиці. Стандарти повинні бути створені таким чином, щоб вони були застосовні до будь-якої національної системи підготовки поліцейських кадрів і водночас відповідали стандартам демократичної держави, ролі поліції в демократичному суспільстві, нормам захисту прав людини, закріпленим у міжнародних угодах. У той же час при розробленні стандартів варто уникати максимально широких формулювань, при яких їх можна було б витлумачувати за своїм бажанням усупереч принципам і свободам демократичної держави. Текст положень, що стосуються стандартизації підготовки поліцейських кадрів, повинен бути зрозумілий у будь-якій національній правовій системі.

---

1. Калаянов Д. П. Поліція країн ЄС та використання її досвіду в адміністративній діяльності органів внутрішніх справ України: теорія і практика : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Д.П. Калаянов. – Одеса, 2010.

2. Подготовка полицейских кадров / К. Кьяромонте // Подготовка полицейских кадров. Проблемы и пути развития в общеевропейском масштабе : материалы Междунар. научно-практ. конф. – М., 2000. – С. 9.

3. Фельтес Т. Новые методики подготовки полицейских в общеевропейском масштабе : материалы Междунар. научно-практ. конф. «Подготовка полицейских кадров. Проблемы и пути развития в общеевропейском масштабе». – М, 2000. – С. 26.

4. Юнін О.С. Зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання діяльності правоохоронних (поліцейських) підрозділів і можливості його застосування в Україні : монографія / О.С. Юнін. – Х. : Ніка Нова, 2015.